

Iulian Iamandi

Zece la istorie

O muscă neagră, cu aripile strânse, se plimba curioasă pe capacul deschis al penarului meu. Aș fi vrut să îmi întind încet-încet mâna dreaptă și să-l închid în viteză. Întotdeauna mi-a plăcut să prind muște. Doamnei Olimpia nu-i plăceau isprăvile astea și de m-ar fi prins, mi-ar fi înșurubat din nou pe pielea capului inelul ei cu piatră roșie. De fiecare dată, mama își dădea seama că iar nu am fost cuminte la școală, de cum vedea roșeala pielii și cucuiul martor al pedepsei. Ofta, și nu zicea mai mult. Tata m-ar fi altoit zdravăn, dar nu ma vedea. Stătea toata ziua acolo, în patul lui, pe întuneric, departe de lume și chiar de noi. Nu mai avea nevoie de nimic, deși mama îl iubea în continuare și încerca să îl umanizeze din nou.

Trecuseră deja zece din minutele orei de istorie și testul meu arăta imaculat, cu excepția titlului și subiectelor, restul colii rămăsese albă, ca și cum suferise o demarcație: partea scrisă era a lor, a oamenilor care învățau – a profesoarei Olimpia, care știuse ce să întrebe, iar albul pentru proștii ce nu aveau habar să răspundă.

Ce să răspund? Istoria oricum era urâtă... Tata era unul dintre cei care nu mai vroiau să audă de ea. De fiecare dată când la televizor se dădea un film cu război, din partea lui de cort, de dincolo de pătura ce-l separa ca într-o cușcă, se auzeau înjurături, iar mama ieșea în fugă de după pătura ce atârna din tavan până pe pământ, din camera ei spre a-i da câteva calmante și a-l pune la somn ca pe copii.

Cincisprezece minute. Doamna Olimpia, masivă, se ridicase cu greutate de la catedră și își frământa îngrijorată mâinile grăsuțe privindu-mă cum, în fundul clasei, mă uitam la musca de pe penar. De dimineață, când mă adusese mama la școală, vorbiseră. Eram în pericol să repet anul, dacă rămâneam corigent și la istorie. La matematică și la chimie, clar, nu mai puteam recupera, dar profesoara insistase la ședință că la materia ei puteam să trec, dacă îmi dădeam silința. Zicea că pe vară mă vor trece din milă și colegii ei, apoi voi ajunge la vreun liceu mai lipsit de pretenții. Mă enervau la culme, toți, de câte ori îi auzeam că nu sunt băiat prost, doar cam putoare...

Douăzeci de minute. Ceasul de deasupra ușii socotea nepăsător timpul. Ce bine-i să fii ceas. Stai cuminte pe un perete și nu obosești. Până și brațele îți sunt învărtite de către baterie. Tu nu faci nimic-nimicuț. Dar nici fotbal nu joci...

Treisprezece și douăzeci și cinci. Ultima oră. Ce mișto. Are să se sune pâna la urmă. Ghiozdanul în spinare și roiu, în curtea școlii. Mingea celor de la a opta B e din piele – piele! Se duce drept, ca raza la lanternă. În pauza mare am avut timp să dau două, unul exact la vinclu de nu a avut timp fraierul ăla de la ei din clasă să se miște de pe linia porții. Sunt meseriaș. Mi-au zis să facem una după ore, dar să fiu la ei în echipă.

Aproape fără douăzeci. Musca zboară, speriată de bufnetul cărții de istorie care mă sperie și pe mine. Mă uitam la ceas și n-o văzusem pe doamna Olimpia venind.

— Copiază, nesimțitule! Păcat de...

N-a continuat. Mi-a trântit manualul și s-a răsucit îndepărtându-se grăbită de ultima bancă – aia a mea. Parcă ar fi fost profesoară la handicapați, la ăia de au bube din cauza radiatiilor. Ce aș râde s-o văd că mîine-poimîine predă la nucleari, să se spele cu spirt pe mîini după ce pune notele în catalog. Atunci, într-adevăr ar fi păcat...

Ce vacă și doamna Olimpia, asta. Mi-a adus Istoria când oricum nu mai am timp să copiez... Privesc ceasul cu dezgust. Ce-a trecut timpul...

Iau stiloul între degete și mă uit nehotărât la paginile cărții între care a lăsat-o deschisă profesoara. Exact subiectul principal al testului. În stînga, pe jumate din foaie este poza vaporului scufundat în Dunăre, ăla care a fost motiv de război. Este o fotografie de la momentul lansării lui la apă, din șantierul naval unde i-au sudat tablele muncitorii ucraineni, la ei în țară. Ca și tata, tot sudori. Câte vapoare n-o fi sudat și el la Galați, pe șantier? O fi fost vreunul din ele motiv de ceartă așa mare ca ăsta, de-au murit atîția oameni? Scot capacul și-l învîrt pe filetul de deasupra peniței. Refuz să citesc, măcar, lecția. Are tata dreptate când spune să nu cred ce e în cărți. Realitatea o țin ascunsă cei care, ca și el, se ascund în corturi, pe întuneric, în spatele păturilor care-i separă de tot și de toate.

Clopoțelul răsuna cu clinchetul amplificat de ecoul bisericii. Doamna Olimpia, se apropie în viteză și închide cartea cu zgomot. Îmi simt urechea dreaptă smucită și mă ridic de pe scaun ca să atenuez durerea, când profesoara mă trage în sus. Piatra inelului ei îmi străpunge pielea capului și se rotește ca un burghiu de parcă ar încerca să îmi ajungă la creier. Nu zic nici cîr. O să mă lase ea în pace.

— Îți trebuia zece, ca să treci! Repetentule...

Tac. O să tacă și ea la un moment dat.

— Uită-te la mine, când îți voresc! țipă doamna Olimpia, răsucindu-mi urechea în așa fel încât fața mi se întoarce către a ei. De ce m-o chinui? Am fost cuminte toată ora, îmi zic nemulțumit. Dar ea continuă să țipe, de parcă aș fi fost eu vinovat de bombele nucleare, de casele distruse ori de oamenii iradiați. Cred că nici de-ar fi avut în fața un prizonier ucrainean nu ar fi zbierat așa de tare.

— Mama ta se chinuie din greu, pentru tine și tatăl tău, golanule! Tu nu știi decât minge – minge – minge... De ce oare, în locul tău nu a scăpat unul dintre copii iradiați?

Mă doare mai rau decât trasul de ureche și înșurubarea de pe chelie. Nici eu nu-s prea fericit. Mi-a cazut tot părul și de doi ani nu am mai crescut nici un milimetru. Mi-a stagnat creșterea, a zis nenea doctorul militar al taberei de refugiați.

— Mă boule, acolo a rămas tatăl tău fără picioare! Acolo s-au jertfit atîția tați, pentru ca tu să fii din nou la școală! Dar, tu și alții ca tine, nu meritați această nouă viață!

Noua viață, cu fotbalul prin curtea bisericii în care acum funcționa școala generală a taberei de refugiați din zona unde se dăduse nucleara, era într-adevăr mișto. Sigur, pentru doamna Olimpia era mai bună. La cât era de grasă și sănătoasă, probabil mânca numai din conserve și nu fusese iradiată. Ce stie ea? Poate doar de la știri...

Încă nu se terminase calvarul. Profesoara continua să țipe la mine sudălmi profesorești. Ca și înainte de război. Ei parca nu se schimbaseră deloc.

Undeva, înspre tavanul pictat în icoane, deasupra umărului stâng al doamnei de istorie, apăruse din nou musca. Făcea rotocoale, nehotărându-se încă să se așeze pe ceva. Probabil că țipetele o derutau. Am privit-o încercând să mă depărtez în minte de tortura profesoarei.

— Spune-mi două vorbe despre război, acum, că nu mai treci în veci la istorie! răcni deodată, mai tare decât până acum, doamna Olimpia.

Mi-am strâns buzele. Strâns.

— Două vorbe, să știu că tatăl tău nu a rămas infirm pentru un ignorant ca tine! insistă profesoara, cu ochii gata să-i părăsească obrajii umflați.

Am deschis gura dar am închis-o repede la loc. În ochi am simțit mii de ace împungând spre a sparge baloanele unde erau ascunse lacrimile. Știam despre război, mai multe decât cuprinseseră paginile manualului de istorie.

— Care au fost cauzele pentru care țara noastră a declarat război Ucrainei? întreba doamna Olimpia tremurând de furie.

Mi-am desfăcut larg nările și am tras adânc aer în piept, încercând să stăpânesc șuvoiul de lacrimi care forțau să iasă. Nu mai vroiam să îmi amintesc nimic.

— Canalul Bâstroe și vaporul pe care îl ai în poză, la lectia pe care trebuia să o știi!

I-am întors spatele și mi-am înhățat ghiozdanul, după care am împins scaunul și am luat-o la fugă dând la o parte pânza de cort care delimita clasa noastră. Am luat-o la fugă pe coridorul din mijlocul bisericii, urându-mi lacrimile. Mai repede, mai repede, până afară, unde era terenul de fotbal cu porțile făcute între caiși. Cei de la B probabil începuseră meciul și nu mai prindeam loc în echipă. Ce prost era tata. Fără picioare, cum să mai poți juca fotbal?

- Sfârșit -